

Bruxelles, den 22. maj 2025
(OR. en)

9305/25

POLCOM 100
COMER 82
UD 117
COHOM 81
DELECT 63

FØLGESKRIVELSE

fra: Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen

modtaget: 21. maj 2025

til: Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

Komm. dok. nr.: C(2025) 3066 final

Vedr.: KOMMISSIONENS DELEGEREDE FORORDNING (EU) .../... af 21.5.2025 om ændring af forordning (EU) 2019/125 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

Hermed følger til delegationerne dokument C(2025) 3066 final.

Bilag: C(2025) 3066 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 21.5.2025
C(2025) 3066 final

KOMMISSIONENS DELEGEREDE FORORDNING (EU) .../...

af 21.5.2025

om ændring af forordning (EU) 2019/125 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR DEN DELEGEREDE RETSAKT

Formålet med forordning (EU) 2019/125 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf ("forordningen")¹, er at forhindre henrettelse, tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf i lande uden for EU.

I forordningen skelnes der mellem:

- varer, som i sagens natur indebærer misbrug og slet ikke bør handles overhovedet (bilag II), og
- varer, som kan have lovlige anvendelsesformål som f.eks. retshåndhævelsesudstyr (bilag III) og varer til terapeutisk brug (bilag IV).

Handel med varer, der er opført i bilag III og IV, skal underkastes effektiv kontrol, når de eksporteres fra eller er i transit gennem Den Europæiske Union eller leveres til et tredjeland som følge af mæglervirksomhed eller teknisk bistand.

Forordningen blev udformet som et "levende instrument", der omfatter mekanismer, der gør det muligt for Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen i fællesskab at reagere på ændringer på det internationale sikkerhedsmarked og i arten af anvendelse og misbrug af retshåndhævelsesudstyr samt at tage højde for den teknologiske udvikling inden for handelen.

Listen over varer, der er beskrevet i forordningen, skal holdes ajour for på den ene side at kunne reagere på ændringer på det internationale sikkerhedsmarked, hvor den teknologiske udvikling og markedsudviklingen går hurtigt, og på den anden side ændringer i anvendelse og misbrug af retshåndhævelsesudstyr som anført i Kommissionens evalueringsrapport fra 2020². For fortsat at være egnet til formålet skal forordningen også reagere på nye tendenser og udfordringer, der er observeret i de seneste år med hensyn til tortur og mishandling uden frihedsberøvelse i forbindelse med undertrykkelsen af fredelige protester. I de seneste år er de såkaldte mindre dødbringende våben, herunder peberspray, vandkanoner og gummikugler, rutinemæssigt blevet misbrugt af de retshåndhævende myndigheder i nogle lande til at undertrykke protester og bringe fredelige demonstranter til tavshed, hvilket har bidraget til, at et stigende antal borgere bliver alvorligt såret eller dræbt. Demonstranter i visse dele af verden har i stigende grad været udsat for overdreven, ulovlig eller unødvendig magtanvendelse³.

Den nuværende liste over varer blev senest ajourført ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/2134 af 23. november 2016 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1236/2005 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf⁴.

Denne delegerede retsakt indeholder ændringer af listerne over varer, der er opført i bilag II og III. Bilag II omfatter varer, der ikke har noget andet konkret anvendelsesformål end henrettelse eller tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller

¹ EUT L 30 af 31.1.2019, s. 1. Efter flere ændringer blev Rådets forordning (EF) nr. 1236/2005 af 27. juni 2005 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (EUT L 200 af 30.7.2005, s. 1), efterfølgende kodificeret som forordning (EU) 2019/125.

² COM(2020) 343 final af 30.7.2020.

³ <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2022/07/protect-the-protest/>

⁴ EUT L 338 af 13.12.2016, s. 1.

straf. Bilag III omfatter varer, der kan anvendes til tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, nemlig

varer, som primært anvendes til retshåndhævelsesformål

varer, som i betragtning af deres udformning og tekniske karakteristika udgør en væsentlig risiko for at blive anvendt til tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Den delegerede retsakt forbyder våben, anordninger og udstyr, der spreder kemiske stoffer, der forårsager lammelse eller irritation, eller visse beslægtede stoffer og typer af ammunition, som ikke er egnet til brug for de retshåndhævende myndigheder til at indskrænke personers frihed eller til bekæmpelse af optøjer eller selvforsvar. Den delegerede retsakt forbyder desuden varer, hvor der er en høj risiko for at påføre smerte eller lidelse så alvorlig, at det kan svare til tortur eller grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Ændringerne bygger primært på konklusionerne i Kommissionens rapport fra 2020 for så vidt angår den omfattede vifte af varer⁵, arbejdet i Kommissionens uformelle ekspertgruppe om gennemførelsen af forordningen, rapporter fra FN's særlige rapportør om tortur⁶ og fra organisationer, der beskæftiger sig med beskyttelse af menneskerettighederne, samt relevante internationale standarder på dette område⁷. F.eks. forbyder FN's minimumsstandardregler for behandling af fanger (revideret i 2015 og omtalt som Nelson Mandela-reglerne) brugen af frihedsindskrænkende instrumenter, som i sagens natur er nedværdigende eller smertefulde, da de ikke opfylder et legitimt retshåndhævelsesformål, der ikke kan opfyldes ved hjælp af standardbegrænsninger på hænder eller ben, hvilket forklarer medtagelsen af lænker til sammenkædning af fanger i bilag II, selv om de tidligere var opført i bilag III.

2. HØRINGER FORUD FOR RETSAKTENS VEDTAGELSE

I artikel 29, stk. 4, i forordningen bestemmes følgende: "Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.⁸".

I forordningens betragtning 46 anføres det, at det "navnlige [er] vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning".

I forordningens betragtning 48 anføres det desuden, at "[h]vis Kommissionen beslutter at høre gruppen, når den udarbejder delegerede retsakter, bør det ske i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning".

⁵ COM(2020) 343 final af 30.7.2020.

⁶ FN's særlige rapportør om tortur, "Extra-custodial use of force and the prohibition of torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment", UN.doc A/72/178, 20. juli 2017 (ikke oversat til dansk): "Enhver anvendelse af magt uden frihedsberøvelse, som ikke forfølger et lovligt formål (lovlighed), eller som ikke er nødvendig for at opnå et lovligt formål (nødvendighed), eller som medfører en uforholdsmæssig stor skade i forhold til det forfulgte formål (proportionalitet), er i strid med etablerede internationale retlige principper for retshåndhævende embedsmænds magtanvendelse, og svarer til grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf."

⁷ FN's minimumsstandardregler for behandling af fanger (Nelson Mandela-reglerne), FN's Menneskerettighedskontor, "Guidance on Less-Lethal Weapons in Law Enforcement" (ikke oversat til dansk) eller FN's manual om effektiv efterforskning og dokumentation af tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (Istanbulprotokollen).

⁸ [EUT L 123 af 12.5.2016, s.1.](#)

Der er gennemført omfattende månedlange høringer med medlemsstaternes regeringsekspertter i forbindelse med udarbejdelsen af denne delegerede retsakt gennem Koordinationsgruppen for Torturbekæmpelse, herunder på møder den 23. november 2023, den 6. juni 2024 og den 5. december 2024.

Udkastet til delegeret retsakt blev offentliggjort med henblik på feedback fra interessenter mellem den 5. marts 2025 og den 2. april 2025.

Kommissionen modtog i alt seks bidrag, hvoraf tre kom fra private borgere, to fra ikkestatslige organisationer og et fra en virksomhed.

Samlet set var den modtagne feedback positiv. Kommissionen har noteret sig bidragene fra ikkestatslige organisationer, der udtrykker støtte til Kommissionens initiativ, samt forslagene om at styrke forordningens anvendelsesområde, som vil blive undersøgt i forbindelse med den kommende rapport om evaluering af forordningen. Desuden har Kommissionen bemærket og behandlet virksomhedens bemærkninger vedrørende et punkt i bilag III.

3. JURIDISKE ASPEKTER AF DEN DELEGEREDE RETSAKT

I henhold til forordningens artikel 24 tillægges Kommissionen "beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 29 med henblik på at ændre bilag I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII og IX" til forordningen.

KOMMISSIONENS DELEGEREDE FORORDNING (EU) .../...

af 21.5.2025

om ændring af forordning (EU) 2019/125 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR –

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/125 af 16. januar 2019 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf¹, særlig artikel 24, stk. 1, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til forordning (EU) 2019/125 er enhver eksport, import og transit af varer, som er opført i bilag II, forbudt uanset varenes oprindelse. Bilag II omfatter varer, der ikke har noget andet konkret anvendelsesformål end henrettelse eller tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.
- (2) I henhold til forordning (EU) 2019/125 kræves der tilladelse til al eksport af varer, der er opført i bilag III, uanset disse varers oprindelse. Bilag III omfatter de varer, der kan anvendes til tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, dvs. varer, der primært anvendes til retshåndhævelsesformål, og varer, der i betragtning af deres udformning og tekniske karakteristika udgør en væsentlig risiko for at blive anvendt til tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.
- (3) Listen over varer i bilag II og III til forordning (EU) 2019/125 skal holdes ajourført for at kunne reagere på ændringer på det internationale sikkerhedsmarked, hvor den teknologiske udvikling og markedsudviklingen går hurtigt, og på ændringer i anvendelse og misbrug af retshåndhævelsesudstyr. Bilag II og III til forordning (EU) 2019/125 bør derfor ændres. For at lette overskueligheden for de kompetente myndigheder og de økonomiske aktører bør bilag II og III til nævnte forordning erstattes.
- (4) Ved artikel 24 i forordning (EU) 2019/125 tillægges Kommissionen beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 29 med henblik på at ændre bilagene til forordningen.
- (5) Forordning (EU) 2019/125 bør derfor ændres –

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Bilag II til forordning (EU) 2019/125 erstattes af teksten i bilag I til nærværende forordning.

¹ EUT L 30 af 31.1.2019, s. 1.

Bilag III til forordning (EU) 2019/125 erstattes af teksten i bilag II til nærværende forordning.

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 21.5.2025.

På Kommissionens vegne
Formand
Ursula VON DER LEYEN